

KAMU İÇ KONTROL STANDARTLARINA UYUM EYLEM PLANI HAZIRLAMA VE REVİZE ÇALIŞMALARINA İLİŞKİN ÖNERİLER

Eylem planları üzerinde yapılan incelemeler sırasında tespit edilen yaygın hata ve yanlışlıklar dikkate alınarak aşağıdaki açıklamalar yapılmıştır.

1. Eylem Planında hangi bilgilere yer verilmesi gerekmektedir?

Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında en az aşağıdaki bilgilere yer verilmesi gerekmektedir.

- Kamu İç Kontrol Standardı Bileşeni
- Kamu İç Kontrol Standardı Kod Numarası
- Kamu İç Kontrol Standardı
- Kamu İç Kontrol Standardının genel şartı
- Mevcut Durum
- Eylem Kod Numarası
- Yapılması öngörülen eylem veya eylemler
- Eylemlerin gerçekleştirilmesinden sorumlu birimler/harcama birimlerinden konusunda uzman personelin katılımıyla oluşturulacak çalışma grupları
- Sorumlu birim/çalışma grupları ile işbirliği yapacak birim/çalışma grupları
- Eylemin gerçekleştirilmesinden elde edilecek çıktı veya sonuç (kanun veya yönetmelik taslağı, tebliğ, genelge, yönerge, talimat, idare ayrıntılı iç kontrol standartları, şema, rapor, çizelge, eğitim programı, eğitim materyali, eğitim faaliyeti, rehber, bülten, broşür, el kitabı, yazılım, kontrol listeleri, ve benzeri...)
- Eylemin tamamlanması için öngörülen tarih
- Açıklama

2. Eylem Planının “mevcut durum” bölümünün doldurulmasında dikkate alınacak hususlar nelerdir?

- İlgili standart ve genel şartı sağlayan mevcut mevzuat (idari düzenlemeler dâhil) tespit edilip yazılmalı.
- İlgili standart ve genel şartı sağlayan mevcut uygulamalar tespit edilmeli ve yazılmalı.

3. Eylem Planında yer alan “Eylem Kod Numarası” bölümüne ne yazılmalıdır?

Eylem Planının Eylem Kod numarası bölümüne birinci sütunda yer alan Standart Kod Numarasının devamı niteliğinde bir kod verilebilir. Örneğin, KOS.1.1 kodunda yer alan genel şart için öngörülen eylemlere KOS 1.1.1, KOS 1.1.2 ... şeklinde kod numarası verilebilir.

4. Eylem Planında yer alan “öngörülen eylem veya eylemler” bölümünün doldurulmasında dikkate alınacak hususlar nelerdir?

- İlgili standart ve genel şart için mevcut durum bölümünde yer verilen düzenleme ve uygulamaların iç kontrol sisteminin öngördüğü yeterli güvenceyi sağladığı sonucuna varılması halinde herhangi bir eylemin öngörülmemesi gerekmektedir.
- Mevcut düzenlemelerin iç kontrol sisteminin öngördüğü makul güvenceyi sağlamada yetersiz kaldığı sonucuna varılması halinde gerekçesi ile birlikte yapılacak idari düzenleme çalışmalarına yer verilmesi gerekmektedir.
- Mevcut uygulamaların iç kontrol sistemi açısından yeterli bulunmaması ve boşlukların tespit edilmesi halinde bunların giderilmesi için öngörülen eylemlerin belirtilmesi gerekmektedir.
- Mevcut düzenleme ve uygulamaların iç kontrol sisteminin öngördüğü makul güvenceyi sağlamada yetersiz kaldığı halde çeşitli nedenlerle plan döneminde herhangi bir eylemin öngörülmemesi halinde bu bölüm boş bırakılacaktır.

Bu bölümde, ilgili standart ve genel şartın sağlanması için hangi faaliyetlerin yapılacağını, ne tür mekanizmaların geliştirileceğinin açık bir şekilde belirtilmesi gerekmektedir. Eylemler somut bir çıktıyı ifade etmelidir.. Açık bir şekilde, ilgili standardın ve genel şartın amaçladığı hususun sürekli olarak varlığına ve işlerliğine güvence verecek bir “düzenleme”, “mekanizma-araç” yazılmalıdır.

Örneğin “İç kontrol sistemi ve işleyişi yönetici ve personel tarafından sahiplenmeli ve desteklenmelidir.” genel şartı için “İç kontrol sistemi ve işleyişi yönetici ve personel tarafından sahiplenecek ve desteklenecektir.” gibi somut olmayan ifadeler yazılmamalı, bunun yerine, söz konusu genel şartın sürekli olarak yerine getirilmesini zorunlu kılacak veya teşvik edecek mekanizmanın geliştirilmesi bir eylem olarak yazılmalıdır.

5. Eylem Planının “sorumlu birim veya çalışma grubu” bölümünün doldurulmasında dikkate alınacak hususlar nelerdir?

Bu bölüme ilgili standart veya genel şarta ilişkin eylem veya eylemlerin gerçekleştirilmesinden, diğer bir ifade ile eylem sonrası çıktı veya sonucu ortaya çıkarmaktan sorumlu olan birim veya çalışma grubu yazılmalıdır.

Bu bölüme, “Tüm birimler”, “ilgili birimler” gibi belirsizlik içeren ifadelerin yazılması ya da boş bırakılması doğru olmayacaktır.

6. Eylem Planının “işbirliği yapılacak birim” bölümünün doldurulmasında dikkate alınacak hususlar nelerdir?

Bu bölüme, eylemi gerçekleştirmekten sorumlu olan birim veya çalışma grubunun, çalışmalarını yürüttüğü sırada yardımına ihtiyaç duyabileceği birim veya birimler belirtilmelidir.

Bu bölüme “ilgili birimler” gibi belirsizlik içeren ifadelerin yazılması doğru olmayacaktır.

7. Eylem Planının “çıktı/sonuç” bölümünün doldurulmasında dikkate alınacak hususlar nelerdir?

Eylem Planının “çıktı/sonuç” bölümüne yazılabilecek hususlar Rehberde açıklanmıştır.

Bu bölüme, eylemin gerçekleştirilmesinden elde edilecek çıktı veya sonuç somut bir şekilde açıkça yazılmalıdır. Bu çıktı/sonuçlara örnek olarak; kanun, yönetmelik, tebliğ, genelge, yönerge, talimat,, rehber, bülten, broşür, el kitabı, üst yönetici onayı ve benzeri düzenleme taslakları, idare ayrıntılı iç kontrol standartları, şema, rapor, çizelge, form, eğitim programı, eğitim materyali, kontrol

listeleri gibi dokümanlar, web sayfası düzenlemesi veya mevcut web sayfasına içerik konulması, yazılım gibi hususlar verilebilir. Ayrıca çıktı veya sonuçlar, ilgili standart ve genel şart için öngörülen eylemlerle uyumlu olmalıdır.

Bu bölümde “gelişmiş bilinç düzeyi, sürekli kontrol, etkin insan kaynakları, paydaş memnuniyeti, v.b.” gibi somut olmayan çıktılara yer verilmesi doğru olmayacaktır.

8. Eylem Planının “tamamlanma tarihi” bölümünün doldurulmasında dikkate alınacak hususlar nelerdir?

Bu bölüme, çıktının onaya sunulacağı veya eyleme ilişkin faaliyetin gerçekleştirileceği tarih yazılmalıdır. “Dönem boyunca”, “sürekli”, “periyodik olarak” gibi ibarelere yer verilmesi doğru olmayacaktır.

9. Eylem Planının “açıklama” bölümünün doldurulmasında dikkate alınacak hususlar nelerdir?

Açıklama bölümü Rehberin 7 inci maddesi doğrultusunda doldurulacaktır.

İlgili standart ve genel şartla ilgili olarak, iç kontrol sisteminin öngördüğü yeterli güvenceyi sağlayan düzenleme veya uygulamanın mevcut olduğu sonucuna varılması halinde “*Yeterli güvencenin sağlandığı ve bu nedenle yeni bir düzenleme veya uygulamaya gerek bulunmadığı*” ifadesine yer verilmelidir.

İç kontrol sisteminin öngördüğü yeterli güvenceyi sağlayan düzenleme veya uygulama bulunmadığı sonucuna varılması halinde ise “*Yeterli güvence sağlanmamaktadır. Bu nedenle ilgili eylemler öngörülmüştür*” ifadesine yer verilmelidir. Bu ibarenin, Planda öngörülen eylemin tamamlanması ve yeterli düzeyde uygulanması aşamasına kadar Planda kalması uygun olacaktır.

İç kontrol sisteminin öngördüğü yeterli güvenceyi sağlayan düzenleme veya uygulama bulunmadığı halde çeşitli nedenlerle eylem öngörülmemesi halinde: “*yeterli güvence sağlanmamaktadır*” ifadesinin dışında ayrıca, “*Gerekli çalışmalar ..... nedenlerle plan dönemi sonrasına bırakılmıştır*” ifadesine yer verilmelidir.